

Univerzita Karlova v Praze - Husitská teologická fakulta
Posudek vedoucí práce

Matys, Lukáš. *Základní vymezení celospolečenského zájmu o rozvoj člověka a jeho specifických v rámci křesťanství. Bakalářská práce.* Praha: HTF UK, 2012, 71 s.

Předložená bakalářská práce je prací mezioborovou zahrnující do sebe filosofickou a teologickou antropologii, teologii, psychologii, sociologii, socioekonomii a pedagogiku. Zkoumá pojem spjatý s každodenní záměrnou i bezděčnou činností člověka – s jeho rozvíjením se. Po formální stránce práce obsahuje všechny předepsané části, poznámky a odkazy na citovanou literaturu jsou řazeny průběžně. Práce je přehledně členěna (kromě úvodu a závěru) do čtyř částí, překlady obsahuje v povolené míře. Po formální stránce text odpovídá normě. Seznam použité literatury obsahuje celkem úctyhodných 75 titulů (61 publikací, 2 periodika (jedno zahraniční), 2 kvalifikační práce, 10 internetových zdrojů), což se projevilo i v citačním aparátu, který čítá celkem 239 poznámek. Vzhledem k tomu, že jde o mezioborovou práci, je tato skutečnost žádoucí.

V úvodu student (1. kapitola, s. 7-9) představuje své téma jako důležitý fenomén ve společnosti, záměr práce, metodu tří spolupropojených kritických analýz i stručný nástin jednotlivých částí.

Ve druhé kapitole (s. 10-15) student vymezuje pojem „rozvoj člověka“ jako „směřování k lepšímu“ a zaměřuje se především na „duševní“ rozvoj, který lze též popsat jako „růst“, „zrání, kultivac(i), pokrok, progres“ (s. 10-12). Aktuálnost autor dokládá na zájmu více věd o téma rozvoje člověka i na určité paradoxnosti společnosti, která na jednu stranu hovoří o devalvaci hodnot, na straně druhé o stálém a nutném rozvíjení se člověka (celoživotní vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů, společnost zaměřená na vědění aj.). Důvodem je i biologické zakotvení této problematiky, které člověka od narození vrhá do vývoje, tj. do nutnosti všestranného rozvoje, přičemž biologický vývoj člověka ve stáří descenduje, zatímco rozvoj se zde ukazuje jako částečně nezávislý - může dovádět člověka k sebeutváření ve stáří, ale i ve složitých životních situacích (s. 13n).

Téma rozvoje je aktuální a všemi směry lidského života prostupující, jak to dále student odůvodňuje v jednotlivých profánních oborech (**3. kap.**, s. 16-30). Reflektuje některé poznatky z filosofie a antropologie, psychologie, sociologie, socioekonomie a edukologie.

Ve čtvrté kapitole (s. 31-43) je zanalyzována praxe naší společnosti. Rozvoj student detekuje v každodennosti člověka (v „blízké(m) sociální(m) prostředí“, „rodin(ě)“, „širší(m) sociální(m) prostředí“). Také si všímá záměrného působení společnosti – do toho zahrnuje „vzdělávací instituce“, „poradenství“, „koučing“, „skupinové programy“, „psychoterapi(i)“, „volnočasové aktivity“ a „náboženské a duchovní proudy“.

V části týkající se křesťanské teologie (**5. kap.**, s. 44-60) se student vzhledem k obsáhlosti tématu zabývá pouze „základní(m)“ vymezení této problematiky v teologických oborech (v teologické antropologii, spirituální, praktické a pastorální teologii). Tato kapitola tvoří určitou myšlenkovou paralelu ke kapitole třetí. Student téma rozvoje pro teologické obory definuje z centra teologie, tj. soteriologie (s. 47). Toto téma by si zasluhovalo určitě hlubšího pojednání, včetně ukotvení biblickými texty i rozvinutí myšlenky rozvoje člověka „v lásce a v pravdě“ tak, jak to student ke konci práce naznačuje (encyklika Caritas in Veritate, s. 62). To ale bylo nad rámec této bakalářské práce, která zkoumá celospolečenskost a nikoliv pojem rozvoje z hlediska teologie jako takové.

I přes šíři dané problematiky, byly cíle práce dosaženy: základní nahlédnutí pojmu rozvoj a základní vymezení specifčnosti křesťanského přístupu, které otvírá prostor pro další odbornou diskusi (závěr, s. 61-62). Student vyzdvihl i nutnost tohoto zpracování pro teologické obory: rozvoj je každodenní fenomén, do kterého se člověk rodí, tj. nikdo mu nemůže utéci a naopak bez rozvíjení se ve smyslu (socializace, edukace, zrání, směřování aj.) by člověk ztratil své lidské určení. Křesťanství nelze myslet bez mezioborového dialogu a z toho plyne, že má kontinuálně formulovat svůj odkaz vzhledem k nabídce jiných oborů i duchovních hnutí (s. 62). Křesťanská teologie a z ní vyplývající praxe má co nového nabídnout i pro tzv. rozvoj lidských zdrojů, jak student v práci doložil.

Prosím, aby student při obhajobě krátce charakterizoval pojetí rozvoje ukotveného soteriologicky s ohledem na jeho dělení rozvoje člověka v praxi současné společnosti (běžné a speciální působení). Má podle autora koučink jako nový fenomén usilující o rozvoj člověka smysl i v rámci křesťanského rozvoje a jak se liší od pastorace a katecheze? Pokud na s. 69 předkládá autor graf oborů vztahujících se k rozvoji člověka, jak by tento graf prezentoval jako celospolečenský fenomén, tj. včetně teologických podoborů, které v práci zmiňuje?

Předložená bakalářská práce je přínosná v tom, že rozvoj člověka nazírá pozitivně jako hodnotu i jako fenomén neodmyslitelně spjatý antropologicky, sociokulturně i specificky křesťansky, přičemž si student všímá i některých naddenominačních specifik. Závěrem konstatuji, že předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ vědecké práce, z tohoto důvodu ji velmi ráda doporučuji k obhajobě a **navrhuji klasifikovat výborně (1)**.

V Berouně dne 17. 7. 2012

vedoucí práce: ThDr. PhDr. Mgr. Noemi Bravená, Th.D.